

Migračná štatistika: Sociálne a ekonomické dopady s ohľadom na trh práce

28. seminár CEIES

Lotyšsko - Riga, 9.-10. jún 2005

Konferenciu o sociálnych a ekonomických vplyvoch migrácie na trh práce v Európe pripravil CEIES (The European Advisory Committee on Statistical Information in Economic and Social Spheres) a Eurostat. Organizačne kvalitne pripravená konferencia sa konala v Reval hoteli Latvíja v Rige.

Dvojdňové rokovanie bolo rozdelené do týchto častí:

1. Otvorenie
2. Koncepty, metódy, definície
3. Meranie dopadu pracovnej mobility z členských krajín EÚ (intra - EU migration)
4. Meranie dopadu pracovnej mobility z krajín mimo EÚ (extra - EU migration)
5. Dlhodobé problémy - opatrenia na zlepšenie účinnosti
6. Záver

Európska komisia venuje pozornosť problémom štatistiky migrácie a snaží sa prijať legislatívu harmonizovaného systému definícií. Kým v minulosti sa v analýzach zdôrazňovala ekonomická stránka migrácií, t.j. monetárne a trhové efekty, ako napr. produktivita, segmentácia trhu práce, vplyv migrácie na štruktúru príjmov a nezamestnanosť v hostiteľskej populácii, prezentované príspevky testovali ďalšie oblasti, napríklad rolu imigrácie a emigrácie v starnutí európskej populácie a ich vplyv na systém sociálneho zabezpečenia a vzdelanostnú štruktúru. Na národnej úrovni, ako aj v širšom kontexte sa v nich venovala pozornosť nielen prvej generácii migrantov, ale aj sociálnym a ekonomickým podmienkam nasledujúcej generácie. Všetky tieto aspekty viedli k úvahám, ako zabezpečiť zodpovedajúce dáta čo najvyššej kvality. Seminár priniesol v tomto smere niekoľko podnetných návrhov.

Prezentácie národných štatistických úradov alebo vedeckých inštitúcií poskytli obraz o dodatočných informáciách, ktoré možno získať zo zisťovania o domácnostiach. Práve tieto informácie sú prostriedkom na meranie integrácie, umožňujú odhaliť, do v akom rozsahu sú migranti prítomní v súčasnom vzdelávacom systéme a / alebo na trhu práce, ale tiež to, do akej miery sa migranti prispôbujú spoločnosti pomocou jej inštitucionálnych prvkov. Cieľom tiež bolo zmapovať postoje a religiózne a kultúrne hodnoty, ktoré môžu byť odlišné v generácii rodičov a v generácii detí, ale tiež medzi rôznymi skupinami migrantov. Inovačnou by mohla byť aj idea tzv. bilaterálneho prístupu, ktorý spočíva v zisťovaní, zameranom na sociálne podmienky v mieste nového bydliska migrantov, spolu s otázkami o príbuzných a priateľoch v mieste vystaňovania.

Národné štatistické systémy migrácie sú často spojené so štatistickou analýzou administratívnych dát, ale registre vo všeobecnosti nie sú budované na poskytovanie štatistických údajov, hoci tieto dáta sú lacnejšie a pre respondentov sú menšou záťažou. Uvažuje sa že, Eurostat by mal pre registre vyvinúť minimálne štatistické štandardy. Harmonizované definície by mohli pomôcť získať európske informácie o migračných pohyboch a počtoch cudzincov za národnými hranicami pre celú EÚ.

Pár kritických pripomienok na záver semináru sa týkalo toho, že zatiaľ sa nevenovala pozornosť hodnoteniu a kvantifikácii vplyvu migrácie na kultúrne rozdiely v spoločnosti, a tiež vyhodnoteniu a meraniu dopadov migrácie na krajiny odchodu.

Medzi najzaujímavejšie príspevky patrili:

- v treťom bloku príspevok: G. Lebharta zo Štatistického úradu Rakúska na tému „Rakúska migračná štatistika v novom populačnom registri“ a príspevok H Schäfera z Inštitútu nemeckého hospodárstva na tému „O úniku a zisku mozgového potenciálu: Stav a toky cudzieho ľudského kapitálu v Nemecku“,
- vo štvrtom bloku príspevok A. van den Broeka na tému „Integrácia a migrácia mimo EÚ: O pohybe prostredníctvom štrukturálnych indikátorov“.

S týmito a ďalšími prednesenými príspevkami sa možno oboznámiť na adrese:

<http://forum.europa.eu.int/Public/irc/dsis/ceies/library>